2014. november 24., hétfő • LXXII. évfolyam • 274. szám, 16 oldal • 230 forint, előfizetőknek 150 forint • www.nol.hu

NÉPSZABADSÁG

Korrekt bérezést és szakmai egyeztetést akarnak a kormánytól a pedagógusok

- Több ezren vonultak utcára az oktatási rendszer átalakítása miatt.
- Követelték: számolják fel a gyerekszegénységet is. **Magyarország →3**

FÖLÉNYESEN GYŐZÖTT AZ MSZP ÚJPESTEN

Magyarország →3

Kereskedelem Piacvesztés fenyegeti a Tescót, az Auchant és a többi nagyáruházat

Hiába hajtanak Orbánék kegyeire a multiláncok

Sorban keresték a Fidesz kegyét a nagy kereskedelmi láncok az első iparági sokkot okozó 2010-es különadók után. Ennek a folyamatnak a mérlege katasztrofális. Mára kiderült: ablakon kidobott pénz volt a kormánypárti holdudvarra elköltött sok milliárd forint. Nem jött létre a remélt kiegyensúlyozott kapcsolat. A jutalom pedig a piacvesztés lehet a legnagyobb láncoknak.

Batka Zoltán

A Tesco tanulmányt is rendelt a kormányközeli Századvégtől az áruházlánc hazai szerepéről FOTÓ: KURUCZ ÁRPÁD

Életük legrosszabb befektetéseként fogják elkönyvelni a Magyarországon működő hipermarketek és diszkontláncok vezetői a 2010 és 2014 között a Fidesz-közeli cégekre, intézményeknek tanulmányokra, reklámra kiadott összegeket. „Egyszerűen semmit sem ért az egész lobbizás” – fakadt most ki az egyik legnagyobb hipermarketlánc vezetője zárt körben. Érthető az elkeseredés: az anyacégnek nehéz lesz elmagyarázniuk, hogy a 2010 óta kifizetett milliárdokért cserébe azt kapták jutalmul, amit a kormány ellenségei büntetésből. A Fidesz által most benyújtott, illetve részben már elfogadott „lex multi” törvénycsomag a nagy láncok piacvesztését készíti elő.

Piaci erősorrendben haladva a legnagyobb áruházlánc, a Tesco már 2010-ben is a kormánypárt célkeresztjébe került. Akkor a britek egyedül fizették a válságadónak hívott, szektorszinten 30 milliárdos kiskereskedelmi különadó közel felét. Ehhez társult, hogy kormányközeli médiumok vették górcső alá a cég munkaügyi problémáit, de az is előfordult, hogy arról cikkeztek, hogy egerek rohangálnak a hipermarket polcain. Mindeközben az Orbán-kabinet nem is titkolta, hogy kit tekint a barátjának, *Orbán Viktor* egyre-másra tűnt fel a CBA és a Coop rendezvényein, míg az egyik legnagyobb hazai munkáltató, a Tesco vezetőségével szóba sem álltak a Nemzetgazdasági Minisztériumban (NGM).

Csak hosszas lobbizás árán ülhettek tárgyalóasztalhoz a kormányoldallal. A „Pax Fidesz” jeleként 2012-ben a Tesco akkori vezetője már a kormányzat prominenseivel pózolt az akkori, később ugyan a GVH által már kartellnek minősített dinnyeakció nyitórendezvényén. A mosolydiplomácia jegyében a Tesco a Századvégtől megrendelte a „Tesco magyar gazdaságban betöltött szerepét” méltató tanulmányt, igaz, azóta sem tudni, hogy mennyiért.

A Sparnál is igen komoly problémát okoztak a válságadók, a szektorból egyedül ennek a cégnek az akkori vezetője merte nyilvánosan „agyrémnek” nevezni a különadókat. Rossz nyelvek szerint az elkövetkező hetekben egymásnak adták a kilincset a különféle hatósági ellenőrök az áruházláncnál. Később a Spar is úgy dönthetett, hogy jobb a békesség. A Kantar Media adatai szerint a lánc tavaly listaáron 1,2, előtte, 2012-ben pedig 1,3 milliárd forint értékben rendelt reklámot a *Simicska Lajos* érdekkörébe sorolt Inter Media Group (IMG)-től.

Hasonlóan a Lidlhöz, amely a kisebb boltjaival erősen kikezdte a hazai láncok – CBA, Coop, Reál – piacát. A 2010-ben meghozott plázastoprendelkezésnek a legnagyobb vesztese a Lidl volt, legalábbis a cég több tucat beruházás jegelésére kényszerült. A német diszkont 2012-ben még csak 0,6 milliárdot költött reklámra listaáron. 2013-ban viszont a kormányközelinek tudott IMG-től rendelt reklámot, ekkortól 1,5 milliárdra ugrott a diszkontlánc reklámköltése – szintén listaáron.

Aztán egy jó ideig úgy tűnt, hogy az Auchanra neheztel a legjobban a Fidesz. Ennek a története állítólag az, hogy a régóta egy magyar hipermarket terveit dédelgető Orbán Viktor ösztökélésére akarta a CBA–Coop vegyes vállalat felvásárolni a Cora áruházláncot. A piacon nyílt titok volt, hogy ehhez magukénak tudták a Magyar Fejlesztési Bank (MFB) hitelígérvényét, ám végül az Auchan beelőzte a hazai láncokat. Később enyhülhetett a haragszomrád, s a szakma kormányzati kegykeresésnek tudta be, hogy a 2013-as trafikmutyi során rejtélyes módon az összes Auchan áruházba Felcsútról találtak trafikost, így sorra az Orbán-bizalmas *Mészáros Lőrinc* vonzáskörébe sorolt felcsúti lakosok lettek az Auchan trafikosai. Igaz, ezen Mészárosék nem sokáig kereshettek, hiszen az utcai trafikosokat képviselő lobbi nyomására a nemzeti dohányboltokat kirakták a hipermarketekből. (Később az RTL Klub többször is arról számolt be, hogy az egyik Auchannál lévő trafik ennek ellenére sem zárt be, mondván: az üzlet más helyrajzi számon van, mint az áruház.)

Az iparági történetek szerint a felcsúti stadion megépültét is szorgalmasan támogatták a hipermarketláncok, hiszen nem fukarkodtak a társasági adó-felajánlásaikkal. Hogy pontosan melyik cég mennyivel támogatta e nemes célt, nem tudni hivatalosan, az egyetlen ismert név a Penny Market lehet: a cég logója ma is ott virít a felcsúti fociakadémia támogatói között.

Folytatás a 6. oldalon

ÖTÖDIK HASÁB

Más liga

Ezernél is több embert vittek az utcára, volt zászlóerdő, fülsiketítően hangos sípolás, egymást érték a transzparensek, a szónokok indulatos beszédeket mondtak, a tömeg szapulta a kormányt. A Liga Szakszervezetek péntek délutáni tüntetésén volt minden, ami kell egy demonstrációhoz, ezenkívül pedig még valami: a hiányérzet. Talán azért, mert az utóbbi hetekben másféle tömeghez szokott a szem, másféle hangorkánhoz a fül. Annak fényében, hogy a netadó ellen tüntetve tízezrek vonultak Budapesten, nagyságrendileg ugyanennyien követelték az áfaügyek kivizsgálását, majd hasonló tömeg üvöltötte az Orbán, takarodj!-ot különösebb apropó nélkül a Kossuth téren és sok ezren követelték szombaton a tisztességes oktatási rendszert, más megvilágításba kerül minden megmozdulás.

Ehhez képest kínosan szerény demonstráció az, amelyre 30 szakszervezet együtt sem tud ezernél sokkal több embert mozgósítani. Ezért is kell ezután kétszer meggondolnia minden szervezetnek, pártnak, mikor, kivel, milyen hívószóval vonulna utcára. Az Együtt bejelentette, hogy a magánnyugdíjpénztárak védelmében szervez tüntetést. Kérdéses, a szervezők, gondoltak-e már arra: mi lesz, ha csak néhány tucatnyian, akár néhány százan mennek az utcára? Az aktívabbá vált emberekben esélyt látnak a politikusok, de egyben felértékelődik a szervezői felelősség is: most az eddiginél is könnyebben lehet ügyeket, közösségeket lejáratni, elkoptatni, nevetségessé tenni.

És persze mindez fordítva is kétségeket ébreszt: tényleg a résztvevők száma alapján kell megítélnünk, melyik a fontos tüntetés? A maga brutalitásával együtt végtelenül egyszerű orbáni világ már ide is elérne, s csak a tömeg nagysága, a nyers erő számítana? Az üzenetet más már nem is hitelesíthetné? *(A szerk.)*

Vélemény

Kész a magánkassza

Varga Mihály lett Orbán csontvázügyi minisztere a magánkasszák kinyírásával – írja Kriván Bence. →**9**

Szeretik a teremfocit

Tamás Ervin szerint Szijjártó Péter szolidáris, igaz, a volt csapattársaival. →**9**

Milliókért hozzák haza a külföldön meghalt magyar állampolgárokat

Kilátástalan helyzetbe hozhatja a külföldön dolgozó magyarok halála a hozzátartozókat. Százezreket, de akár milliókat is elkérhetnek földi maradványaik hazahozataláért. →**4**

NER-be illő új milliárdos a Népszabadság Top 150-ben

Tizennyolc új név került be lapunk pénteken megjelenő kiadványába. Köztük Emőri Gáboré, aki a mobil és a fixen telepített traffipaxok szállításáért kiírt tenderen is nyert. →**7**

HAMILTON ÚJRA VILÁGBAJNOK

Lewis Hamilton (balra), aki éppen kollégáját, Felipe Massát fröcsköli az elmaradhatatlan pezsgővel, második világbajnoki címét ünnepelte a Forma–1 Abu-Dzabiban megrendezett futama után. A brit pilóta ebben a szezonban tizenegy futamgyőzelmet aratott. →**16**

FOTÓ: REUTERS – HAMAD I MOHAMMED

9 770237 377015 14274